

LIHOVÉ NOVINY

MIMOŘÁDNÉ VYDÁNÍ DOBRÉHO DNE

ČASOPIS NEODVISLÝ, VĚNOVANÝ LIDU, JEHO POUČENÍ A ZÁBAVĚ
ČERVENEC 2015 VYDÁVÁ SPOLEČNOST PŘÁTEL SLIVOVICE ČR ZDARMA

LIHOVÝCHODNÍ MORAVA

ANKETA

PAVEL PRINC

Při letošní jízdě králů ve Vlčnově jsme položili návštěvníkům, kteří zavítali do Muzea lidových pálenic, dvě otázky.

1. Co se Vám na muzeu líbí?
2. Cím byste popř. výstavu doplnili?

Tomáš Švejar, Věsky

1. Úplně všechno. Hlavně se mi líbí ty nejstarší exponáty.
2. Výstavu mám čím doplnit. Bourali jsme barák a našli jsme vzorek asi 80–100 let starý. Rád bych ho věnoval právě do tohoto muzea. Okamžitě budu informovat ředitele, pana Frolece.

Michal Minařík, Vlčnov, legrut ročník 1997

1. Vynalézavost lidí, že si dokázali vyrobit takovou pálenici. Kdo má peníze, tak si koupil svoji, ale někdo byl tak nápaditý, že si ji dokázal vyrobit doma v dílně. Někdo se i snažil, aby z toho byla třeba nejmenší pálenička na světě.
2. Možná bych v zahradě nasadil v přílehlé zahradě různé druhy trnek nebo ukázat, z čeho se slivovice dělá.

Jana Klimentová, Postřelmov - Zábřeh na Moravě

1. Všeobecně chodím ráda do muzeí a jsem ráda, že se zachovávají ukázky tradičních řemesel a šikovnost zdejších lidí. Kde jinde než na jižní Moravě by mělo být toto muzeum.
2. Asi nic.

(Pokračování na straně 2.)

ZASEDALA EURONORMALIZAČNÍ KOMISE NÁRODNÍHO LIHOVÉHO SHROMÁŽDĚNÍ aneb Kupředu levá, kupředu pravá, zpátky ni krok!

IVO FROLEC

Žijeme v moderní eurodobě plné norem, štítků, nařízení a zákazů. Snažíme se vytvořit ideál euro-prototypu člověka. Poslušného a plnicího normy, nenakupujícího o víkendech, nekouřícího, zdravě se stravujícího, vzešlého z principu 50:50, nenávidějícího dle návodu vládnoucí garnitury a masmédií tu Rusko, tu přistěhoválce, jindy zase naopak. Odsuzujeme všechny, kdo neodpovídají tomuto prototypu. Mohutné aparáty Evropské unie chrlí stále nové a nové jistě potřebné normy, jejichž význam a smysl zůstávají nám, obyčejným smrtelníkům, zcela utajeny. To však není na závalu. Právě naopak. Vždyť dokonalý euročlověk nepřemýšlí, přemýšlí za něj stát jako jeden z koloniálních článků euroocasu. On jen plní nákupní košík coby součást eurokultury a je mu dobře.

V kontextu výše uvedeného je zřejmé, že stávající činnost a postupy Společnosti přátel slivovice České republiky (dále jen SPS ČR) jsou pro naši moderní společnost zcela neudržitelné. Zdá se, že doba, kdy jsme si zcela neodpustitelně dělali, co chtěli, kdy chtěli a jak chtěli, jen tak pro radost, jest obdobím temným a nehodným ideálů euročlověka. Zvláště pak mnoha generacemi zažitý postup výroby slivovice, opírající se toliko o jejich povrchní po předcích děděné zkušenosti a nikoliv o bezesporu hluboké znalosti poslanců, senátorů, ministrů, jejich náměstků a referentů, již nelze tolerovat.

Těchto společenských trendů si je SPS ČR plně vědoma, a proto jim věnovala mimořádnou pozornost na zasedání nově zřízené Euronormalizační komise Národního lihového shromáždění (dále jen ENK a NLS). Jedním z hlavních bodů jednání se stal evidentně zastaralý postup výroby slivovice, řídící se toliko poněkud zjednodušené řečenými zásadami – kvalitní vyzrálé ovoce, dobře připravený a hlídáný kvas, neuspěchaná destilace v čistých trubkách, košťování, blaho na duši i těle. Kromě ústního tradování a literatury znalců či fandů žádné normy! Nutno říci, že již na prvním zasedání ENK NLS při SPS ČR padl první nástin dalšího postupu, z něhož vyjímáme pro ilustraci a stručnost jen to nejpodstatnější. Bude zřízena např. řídící komise pro evidenci, sběr a stanovení velikosti zrajících plodů (jejich kolkování je ve stádiu toliko zvažování). Dále hygienická komise hlídající celý proces od zrání plodů po požívání destilátů a komise BOZP řešící mimo jiné i normo-

Foto © archivu Společnosti přátel slivovice ČR.

vané ochranné oděvy sběračů plodů, páleníčářů a konzumentů včetně jejich přisedících abstinujících přátel. Potřebná bude i energetická komise stanovující energetické štítky destilačních kolon a zateplení obvodového zdiva kolem nich. Vzhledem k současné mezinárodní situaci se neobejdeme bez cizinecké komise, která bude řešit přistěhovalecké vlny a jejich nediskriminační příjem do SPS ČR (vzhledem k náboženským zásadám většiny z nich bude patrně nutno značně rozšířit Sekci abstinentů). To vše pod taktovkou a bedlivým dozorem Národního lihového ústavu (dále jen NLÚ) dotovaného z fondů Evropské unie v čele s politikou reprezentací, řídící a kontrolující vedle ekonomicko-provozních odborů též odbor legislativní, protikorupční, veřejných zakázek, kontrolní, rautový (předpokládaným generálním dodavatelem se stane Agrofert), životního prostředí, propagační, strategického rozvoje, vnitřních a vnějších vztahů,

názvoslovný, který konečně jasně definuje a stanoví rozdíl mezi např. slivovicí slováckou a valašskou. Vzhledem k tomu, že NLÚ bude zřizovat v jednotlivých krajích své pobočky, dojde i k vedlejšímu, leč důležitějšímu a pozitivnímu efektu. Díky němu bude snížena nezaměstnanost u nás i v zahraničí, neboť podle předběžného propočtu bude opět vygenerováno cca 2 466 dalších nových pracovních míst pro úředníky, z toho normativně 850 v České republice a dalších 1 616 v Bruselu, úzce spolupracujících s řadou vybraných soukromých firem.

Cesta to jistě nebude jednoduchá. Odměnou se nám však stane konec stávajícího dlouhodobého tápání v procesu výroby slivovice a její konzumace. Pokud k nim v budoucnu ještě vůbec dojde. O našich dalších koncepčních strategických a rozvojových krocích vás budeme informovat v některém z dalších čísel Lihových novin s vírou v jejich nezrušení.

ZE ŽIVOTA

JIRÍ SEVERIN

KTERAK SE LADISLAV KOLÁŘ, HEREC brněnsko-hradištský, naučil pálit slivovicu

Ladislav „Láry“ Kolář, herec brněnsko-hradištský, počal pálit. Bez zkušeností, bez protekce, bez porady, bez talentu. Nezmínil se tajemník ani znalcům lučebníkům v hospodě Na Kopci. On je v rozhodování takový samostatný. Ale páčil slivovici, což to je páni umění. Kdyby si přečetl poučení pro hospodáře a výrobitele lihovin, kterak nevhodnějším a nejlacinějším způsobem vyrábět, lze slivovici při řádném a správném využitkováním peckového ovoce (z roku 1895) nemohlo by se stát to, co se stalo. Věděl by pak, že nejlepší je slivovice ze Slavovínie z pohoří Fruška gora, kde jsou skvostné slivové sady kolem třinácti pravoslavných klášterů. Věděl by, že slivovici je možno vyrábět ze švestky právě. Ale také z turguní (karlátek), ale také z bělic. Věděl by, že slivovice, se nemá pít ihned, nedočkavě, jak on činí, ale má ležet v sudech dubových, až nabude žlutavé barvy. Žízňiví pijaní však tato pravidla, nerespektují a necítí. Slivovice pravá se nalije do skleničky, nechá se váleť na jazyku dříve, než se polkne. Slivovice dobrá se na jazyku jemně povahuje, hřeje a neškábe. V žaludku pak nepálí. Sklenka takto vyprázdněná musí vonět

jak suché švestky, bez jakéhokoli příděchu. Nemá se pít hltavě a žádostivě, jak činí kupříkladu herec Bedřich Výtisk z Brna. Našeho malého Kubíka dobrý člověk a vtipkový, ale podle mě je v pití slivovice roztěkaný a nenasytný. Slivovice totiž není určena k lačné a rychlé spotřebě, jako cigareta nebo šňupací tabák. Slivovice je výborný zdravý nápoj, musíme se ale o ni starati. Z brožury z roku 1895 cituji: „Dokud nám švestkové sady rodí, modleme se, aby nám je pán Bůh zachovati a nebudeme chtít vyrábět zboží prodejně, nýbrž výtečné a lahůdkové.“ Toto kdyby Láry věděl, nestalo by se to, co se stalo. Věděl by, že může nejen pálit ze švestek, ale také z kadrátek, modrých sliv, mirabelek a bělic. Sbíráme jen plody zralé, čisté, neplesnivé. Bez stopek. Nebereme ty, jež na větvi ještě pevně sedí. Dáváme je do košů a ponecháme 4-5 dnů státí. Odpeckované je drtíme dubovými válci. Odborníci-lučebníci to takto doporučují. Pecky jsou nám nepotřebným a obtížným balastem, přiboudlinou. Kvasné kádě ponecháváme v místnosti při teplotě 20-25 °C. Po vykvašení zanecháme uzavřené nádoby několik týdnů státí a dozrávati. Až pak při-

Stálé kinematografické divadlo v Uher. Hradišti.

v místnostech pro divadlo účelně postavených (bývalá »Přerovská pivnice«.)

Představení večerní konají se týdně čtyřikrát; ve středu, čtvrtek, sobotu a neděli vždy s novým programem.

Představení rodinná, kam mají přístup i děti, konají se ve čtvrtek, sobotu a neděli 4 h odp.

Ceny míst: Číslované křeslo I. K, I. místo 70 h, II. místo 50 h, III. místo 30 hal. — Děti platí polovici.

V každém programu jsou 2 obrazy ze současné balkánské války.

(Pokračování na straně 2.)

Všecky dlužníky upozorňujeme, že lhůta, již jsme jim povolili k vyrovnání se s námi, totiž den 1. února se blíží. Kdo tedy chce ujít nemilé dojista žalobě, ať neotálí nám zaplatiti. Nech si nikdo nemyslí, že vydavatelé novin mají peněz nazbyt a že mohou ročně darovati svým odběratelům tisíce. I pokladna vydavatele může mít své dno.

Přátele a příznivce své i našeho slovenského lidu prosíme, aby rozšiřovali list náš na Slovačci a aby nám zasýlali rychlé a stručné zprávy o všech událostech jež se kde sběhnou.

(Pokračování ze strany 1.)

Martin Lukáš, Hluk

1. V expozici nás zaujala hlavně lavórovice, ale se synem jsme nemohli přijít na princip, jak tato pálenka vznikala. Druhá věc je samotná rekonstrukce staré stodoly, která opravdu vypadá moc hezky, a tento styl se mi moc líbí.

2. Možná snad nějaká reálná ochutnávka.

Blažena Galiová, Šardice

1. Úžasné muzeum. Je to pripomínka nášeho d'ťstv'í, co jsme kdy vid'eli doma. V Šardicích máme také venkovské muzeum, ale tady ty exponáty jsou moc p'ekně dochované. Smekám.

2. Určitě nějaká ochutnávka, ale kdo ví, co by na to říkali daňáři. A klidně přijedeme s děvčaty zazpívat!

Rostislav Šívara, Kroměříž

1. Každoročně pálím a jsem rád, že jsem mezi plejádou vystavených etiket všeho druhu našel i tu z mého kraje, konkrétně z pálenice Sulimov. Vše o pálenicích mě enormně zajímá a rád se pro vlastní výrobu inspiřuji kromě moderních postupů i dochovanými poznatky.

2. Nejsem tu poprvé, ale ani po třetí návštěvě mě nic nenapadá.

**Atelier na umělé
chrupy, zuby a
blomby všeho druhu.**

TECHNICKÉ PRÁCE se provádí VE
ZLATÉ, PLATINĚ, ALUMINIU a KAU-
ČUKU za ceny velmi mírné, též na
splátky jen za jistých podmínek.

**Marlánské nám. (dům zubního
technika B. Nedbala, vedle
p. Starého.)**

|||||

FEUILLETON

Fejeton neznámého autora z roku 1892

Znáte, panové, již slivovici? Myslím slivovici, jak ji sám pán Bůh stvořil, žádný prefabrikát, kterému by práva slivovice, jak se říká, „ani vody nepodala“. Míním naši slovackou slivovici, bílou, jiskrnou, která, když ji nalejete, táhne se jako olej a tvoří „řetázky“, význam její dáte v naší národní písni:

*Gořalko, gořalko,
pěkný řetázek máš,
jak sa ťa napiju,
gurášu mi dodáš.*

Že ne?

Přijďte jen na besedu do naší pálenice a poslechněte, až první pára zasyčí a kvas se zvedne, když první pramének slivovice začne téci, a počkejte, až „vyškočky“ odejdou; pak si nastavte štamprli a okuste.

Zvoláte se mou: „Božský to nápoj!“ jak zahřívá a sílí žaludek.

A za chvíli ještě jednou. Ta první byla ta „silná“, teď však poteče silná, ale sladká zároveň! Ne-ní-liž pravda, ta sládne na jazyku?

Tak, ale teď již dosti! Slivovice má taky svoji nepříjemnou tvář, zvláště pro nezkušené žaludky, a pro slivovici tím spíše platí staré pravidlo: „Dobré, ale raději o skleničku méně“.

Dovolím si Vám dříve vysvětliti, co jest vlastně slivovice.

Jest to přírodní lihovina vyrobená destilací neboli pálením ze zralých švestek. Jakmile švest-

(Pokračování ze strany 1.)

Kterak se Ladislav Kolář, herec brněnsko-hradištský, naučil pálit slivovicu

króčime ku výrobe v kotloch destilačných. To vše
 jmenovaný neznal. Presto se pustil se statečnosti
 sobě vlastní do tohoto těžkého, téměř vědeckého
 úkolu. Vypálil téměř 40 litrů neobyčejně zajímavé
 pálenky. Byla poněkud zakalená. Víme přece dle
 starého návodu, jak možno ji vyjasnit. Činíme tak
 třeba přes špičatý plstěný klobouk až do úplného
 zjasnění. Možno též použít papír pijavý. To však
 jmenovaný lehkomyslně opomenul. Pozval nás ten-
 krát do Hradiště na slavnostní košt. Mikina (jeho
 žena Mirka) připravila výtečnou večeři a před ní
 došlo na aperitiv vlastnoručně vyrobené pálenky.
 Nebylo to špatné, ale slivovice to nebyla. „Láry,
 proč k tomu nepodáváš vejce?“ pronesla moje žena
 Svátka. Pili jsme totiž koprovku. Tekutina to byla
 libá, zajímavá, částečně pružná, neokoukaná, voňavá,
 originální, pozoruhodná, ale byla to koprovka.
 On si Láry-hospodář půjčil od nás na chalupě sudy,
 v nichž byl předtím koncentrát kopru. Nestáli
 jsme to zpozorovat a tak ho před pošetilým činem
 zachránit. Esence tak silná, že ji podlehl i švest-
 kový kvas. Poslední léta už Láry vypálil občas
 slivovici výtečné kvality, chvilu to ale trvalo, jednou
 vypálil popsáným způsobem dokonce borůvkovici.
 Nebyla tak špatná. Ale pravá Láryho slivovice po-
 sledních let je lahůdka velmi vzácná, libá, chutná.
 Takovou najdeme pouze v našem kraji valašském
 a slováckém.

∞ TAKOVÍ JSME BYLI ∞

CENÍK, platný od 15. května 1932.	
Omakání koziček	5.
Vzpřímení ohonu	7,50
Sáhnutí na popelníček	5.
Prohlídka popelníčka	10.
Štych obyčejný	20.
Štych zezadu	30.
Štych na zvláštní přání	50.
Štych falešný	20.
Štych na prsou	30.
Štych s asistencí druhé dámy	50.
Ostatní práce, jako česání, ondulování, lízání, parfumování atd. v cenách nepatrných.	
Vojsko a trampové 30% sleva.	
Ceny rozumí se včetně mýdla a ručníku. Pp. abonentům zvláštní výhody.	
Těšíme se, že nás co nejdříve počtíte svou návštěvou a slibujeme Vám, že si znamenitě pochutnáte.	
V hluboké úctě	
Anežka Pádivá, maj. ústavu, Praha XL, úzká 3.	

Ceník platný od 15. května 1932.	
Omakávání koziček	5,-
Vzpřímení ohonu	7,50
Sáhnutí na popelníček	5,-
Prohlídka popelníčku	10,-
Štych obyčejný	20,-
Štych zezadu	30,-
Štych na zvláštní přání	50,-
Štych falešný	20,-
Štych na prsou	30,-
Štych s asistencí druhé dámy	50,-
Ostatní práce, jako česání, ondulování, lízání, parfumování atd. v cenách nepatrných.	
Vojsko a trampové 30% sleva.	
Ceny rozumí se včetně mýdla a ručníku. Pp. abonentům zvláštní výhody.	

NEZNÁMÝ AUTOR

Fejeton neznámého autora z roku 1892

alkoholového, aby byla nasládlá a zároveň silná, k tomu patří kromě dobře zařízeného destilačního aparátu a dobře dozrálých švestek i studená voda a dobrý jazyk.

Zde nepomůže ani úřední alkoholometr, zde musí Vám říci vlastní jazyk „potud, nic dále“ a kdyby i v destilátu se našlo značné procento alkoholu, nesmí se s předkem míchat, nechcete-li mít všichni slivovici nakyslou a přiboudlou.

A hlavní věc: příliš nespěchat, nepřipálit.
Dohled v pálenici a dozor nad celou výrobou
mívají v pálenici jeden nebo dva dělníci dle toho,
jak se silno pracuje, a obvyčejně každá pálenice má
svoje staré známé, kteří se zavčas přihlašují.

Přišli do naší pálenice zase staří známí, kteří již leta u nás dohlíželi a byli jsme věru rádi.

Letos toho pálení bylo až nadbytek. Dali se hned do práce. Vyčistili kotly, opravili kádě na hady, vyklidili pálenicu, přichystali potřebné bečky a druhého dne, když finanční stráž vykonala svou povinnost a pantáta ještě těžší povinnost oproti bernímu úřadu, nalávali jsme první kotel kvasu.

Pod kotlem vesele zaplápolal oheň a pálénica v okamžiku nabrala na sebe svoji obvyklou přítulnou, pohádkovitou tvářnost.

„Páleníci“ zapálili svoje krátké dýmky, prohlíželi zprvu zamlkle místnost, je-li vše na svém místě, a hle i na trámě našli svoje podpisy, kterými neumělým švabachem zvětčili svoje jména, že r. 1892 toho a toho dne, o té hodině přestalo se páliť.

70.000
hektolitřů jemného ležáku, vařeného
z nejménějšího sladu a chmele, je
v obrovských sklepích
**Českého akciového pivovaru
v Čes. Budějovicích.**
PIVO ČESKO-BUDĚJOVICKÉ
chová v sobě přemnoho přirozené
kyseliny uhlíčné. Je proto hlavně
osvěžující, lahodné a podporuje vý-
vin červenýchrvinek v těle lidském.
Ochutnejte ho u
Jana Holuba,
hoteliera v Uherském Hradišti. *

I ten obrázek – novoroční to gratulaci, kterou o minulém novém roce komisař přinesl – našli na svém místě přibitu.

MEŠTANSKÁ BESEDA

VÝZVA VEŠKERÉMU OBYVATELSTVU KRÁLOVSKÉHO MĚSTA UHERSKÉHO HRADIŠTĚ!

Město Uherské Hradiště, Slováké muzeum v Uherském Hradišti,
Klub kultury Uherské Hradiště, Knihovna Bedřicha Beneše Buchlovana

SPOLKOVÁ SLAVNOST V MĚŠTANSKÉ BESEDĚ KE 120. VÝROČÍ NÁRODOPISNÉ VÝSTAVY ČESKOSLOVANSKÉ V PRAZE SOBOTA, 15. 8. 2015

18 hodin – Slavnost s představením spolků v parku Bastion (za Měštanskou besedou)
20.30 hodin – Hlavní program v sále Měštanské besedy (ulice Hradební)

V průběhu večera vystoupí:

Hornácká cimbálová muzika Petra Mičky

Směšený pěvecký sbor Svatopluk

Štrajchkapela Kněžpole

Oktet Gymnazia Uherské Hradiště

Luhačovický okrašlovací spolek Calma

Vstup do Bastionu zdarma, hlavní pořad : vstupné 100 Kč

Občerstvení a dobrá nálada zajištěny!

Směšený pěvecký sbor Svatopluk

Hornácká cimbálová muzika Petra Mičky

Štrajchkapela Kněžpole

Okrašlovací spolek Calma

JOSEF BORA: TAJNÝ LIHOVAR NA KOMENSKU

Poslechněte osadníci,
o té tajné pálenici,
na Komensku nalezené,
někým tajně prozrazené.

Povím vám to, jak to bylo,
jak se všecko přihodilo,
jak chtíc někdo vyjit z luže
dostane se do kaluže:

Na „Hadůvkách“ v lesním koutě
stojí statek o samotě.
Mladý gazda statku toho
starosti si převzal mnoho.

Pomáhal si, jak jen mohl,
nebyl schopen, by ji zmohl.
Najednou pak přišla změna.
Koupil koně, splácel věna.

Počalo se jemu dařit,
ledacos dal v domě spravit.
V noci jezdil semo tamo,
co rozvážel, není známo.

Vylítlo jím někdy z huby,
že jel koněm na otruby.
Záhadou to bylo divnou,
co ty koně ročně minou.

Divil se mu každý pátý,
odkud bere na útraty?
Marně každý luštil, hádal,
ničeho se neponadál.

Ale štěstí, jež mu přálo,
příliš dlouho netrvalo.
Koncem roku znenadání
neznámí k němu přišli páni.

V komůrce šla hravě práce –
kdo by myslel na finance?
Od komůrky zápach vane,
po dva roky zamykané.

Zamčené k ní najdou dvěře,
tázali se po sekeře.
Než-li došlo po násilí,
odemknuté zevnitř byly.

Při vniknutí dovnitř náhlém
sešli se tam s Šumičanem.
Že spal tvrdě, lhátí jsme se,
pak jim zmizel v blízkém lese.

Nespal, ale v strachu notném,
vyhazoval rouru oknem.
Šest set litrů v kádích kvasu
nalezlo se toho času.

Kromě kvasu kotel nový,
soudek lihu stolitrový.
Vymlouval se gazda domu,
že prý dal jen místnost k tomu.

Opatření k tomu tajná
jsou prý jménem Šumičana.
Šrot, jež v noci přiváželi,
s cukrem na kvas uváděli.

Lih prý neměl žádné hany,
rozvážen byl na vše strany.

Josef Bora se narodil v roce 1896 v Komni u Bojkovic, v chalupě čp. 201. Vychodil čtyři třídy obecné školy a sám o sobě vypravoval, že jako patnáctiletý synek čítával svého otce, který již neviděl, knihy půjčované z obecní knihovny. V letech 1914-1916 zkoušel Bora poprvé psát verše, které dal později k posouzení Dr. Františku Špiškoví z Komně. Ten mu slíbil, že se postará, aby se vzdělal v básnictví, a poslal mu Malou slovesnost. Ž ní se Bora naučil základům básnické tvorby. Příležitostně psával i reklamy místním obchodníkům.

Borovy životní osudy byly velmi pestré. Nejdříve se oženil s Marií Pokornou, později se s ní ale rozešel, žil nějakou dobu s cikánkou a té utkl též. Měl velmi těsný vztah ke Slovensku, živil se jako sezónní dělník. Po druhé světové válce pracoval jako zametač. Byl zaměstnán v Šumperku, Šternberku, Kojetíně Krnově, Žilině, Povážské Bystrici, pět let žil v Aši, až se koncem 60. let minulého století usadil v Martině. Zde jeho stopa končí, kdy a kde Josef Bora zemřel a kde je pochován se nepodařilo vypátrat, a tak po originálním lidovém básníku zbylo pouze torzo jeho díla.

Meštanská beseda vznikající...

Měštanská beseda, historická a kulturní památka našeho města, byla vystavěna v roce 1871 a byla po mnoho let centrem kulturního a společenského života českého. Jak to ale všechno začalo? V roce 1848 byl založen spolek Lípa slovanská. O nedělích zajížděli sem slovanští poslanci z Vídně a bavili se s národně probudilým občanstvem zpěvem a hudbou až dlouho do noci.

V této době ráčil navštívit naše město Uherské Hradiště pronásledovaný a prchající *národní hrdina J. V. Frič*, píše se v místním tisku: Hradištěské paničky mně připravily výtečný oběd, ani koláčků švestkových a knedlíků nechybělo. Připraveno bylo i několik lahví nejlepšího vína. I krajský hejtmán Schobl, velice vlídný a šlechtetný pán jevil o revoluční dobrovolníky s Fričem přítomnými nemalý zájem. A mluvil s nimi po moravsky. Obyvatelstvo zdravilo nás hlučně a mnozí líbající nás, všelikých darů a nejlepšího vína přinášeli. Dobře bylo v Ungarisch Hradisch, konstatuje revolucionář.

V průběhu těchto let se zpěvem a hudbou v Hradišti bavili i František Rieger, František Palacký, František Brauner, Alois Pražák a mnozí další. Vystupoval zde i za velké radosti vlastenců ruský armádní sbor Sanintýna. To vše na delší čas skončilo. Hrozilo poněkud větší obyvatel města. Na příkladu nově zřizovaných škol je zaznamenáno – vyučovací řeč německou navždy udržeti a německý ráz ústavu uchovati.

V roce 1862 jest pak ustanoven Čtenářský spolek. Spolek sídlil U Zeleného stromu. Měl prý na tehdejší poměry i pěknou knihovnu. Později díky iniciativám členů spolku vzniká zárodek nynější knihovny B. B. Buchlovana.

V roce 1863 se odehrála čtenářskému spolku nemilá příhoda. Jeden z čestných hostů, jistý dr. Julius Wais z Kroměžize, v rozjařené pívni náladě strhl v místnosti spolku obraz krajského hejtmána Winklera, oheň rozdělal a obraz ten spálil. Mnozí členové Čtenářského spolku ze strachu ute-

li a 40 jich ze spolku vystoupilo /spolek měl v té době 60 členů/. Spolek tak zeslabil, že nemohl se U Zeleného stromu déle držeti. Několik let pak žil v malé místnůstce měštanského pivovaru.

Dne 8. ledna 1867 odbývala se valná hromada Čtenářského spolku a stanoveno bylo, aby se spolek nazýval Měštanská beseda a aby zpěváci /později Svatopluk/ jako *údobé jeho* do spolku přijati byli. Spolkový život *vykvétal* však i v jiných místech města. Např. Stolová společnost PUMA uspořádala v roce 1894 také Kateřinskou zábavu v hostinci u Brzokoupila. Z vydraženého čínského vějíře byly složeny peníze pro mateřskou školu.

Běžný život v Měštanské besedě pokračuje normálním zaběhnutým tempem. Odbýváno více zábav, zahradních koncertů, divadelních představení ochotníků, domácí zábavy, masopustní reje. Jakost piva jak napajedelského, tak plzeňského jest zpra-

vidla dobrá a členstvo jest s pivem vesměs spokojeno. Výčep jest takový, že výbor mohl se odvážiti najednou již celý vagon kvasnicového piva plzeňského objednat.

Legendární v programu Měštanské besedy byly mimo jiné již jmenované akce zejména oslavy závěru roku, Silvestrovské zábavy s programem: Silvestru 1894 – p. Dr. Kroupa předvedl svým marciálním zjevem, hlubokou procítěnou mimikou, vřelým sonorálním barytonem impozantní výkon. K masce jeho lze podotknouti, že by nebylo ku škodě prodloužití jeho poněkud krátký vous. K obveselení ct. publika působivě zaujala rovněž cvičená koza.

Vystoupení Veličanů v Hradišti: Hornácká hudba přivábila do místností besedních hojný počet členů, četnou dámskou návštěvu a sluší se vzpomenouti v první řadě milých hostů p. řed. Františka Bartoše a prof. Lva Janáčka, kteří až z Brna cestu vážili, aby poslechli zvuky prostonárodní hudby. A ti čtyři prostí muzkové-hudci s výrazně hladce oholenými tvářemi uchvátili obecnstvo těmi prostými zvuky. Hráli bez not, jen podle sluchu, ale v obdivuhodně prosté harmonii. Jsou to primáš Trn, kontráš Kornút, barboráš Tomešek a klarinetista Zeman. Prostonárodní hudba našla svůj doplněk ve zpěvu našeho výtečného okteta, jež mimo jiné zapělo píseň Ej uchněm. Společnost udržela se v povznesené náladě až do odjezdu brněnských hostů

Doba za dobou plyne rychlostí větrnou, člověčenstvo ve svých pokrocích roste. I proto je na den 6. leden 1895 v Měštanské besedě svolána poradná schůze všech měst a dědin Slovácka s programem podpory myšleny národopisné. Schůzi vedl pozdější první český starosta města Josef Stanc. Zároveň bude vedle přátel myšlenky národopisné učiněna i schůze místních vinařů. Víno šlo na odbyt a bylo dobře hodnoceno.

Jest mimo jiné dohodnuto na den 11. srpna vypraviti do Prahy zvláštní Slováký vlak.

A tak se stalo. Národopisná výstava 1895 byla vyvrcholením organizačních a kulturních snah o udržení českého charakteru města Uherského Hradiště. O to se nejvíce zasloužili vlastenci z okruhu Měštanské besedy.

Příchozím do—
Uh. Hradiště—
odporučuje se hostinec
**Měštanské
BESEDY.**
Krásná stinná zahrada, výtečný plzeňský „prazdroj“ a Uh. Hradištěský ležák.
DOBRÁ KUCHYŇ.
Výborná moravská vína.

PROSPÍVÁ SLIVOVICE NAŠEMU ZDRAVÍ?

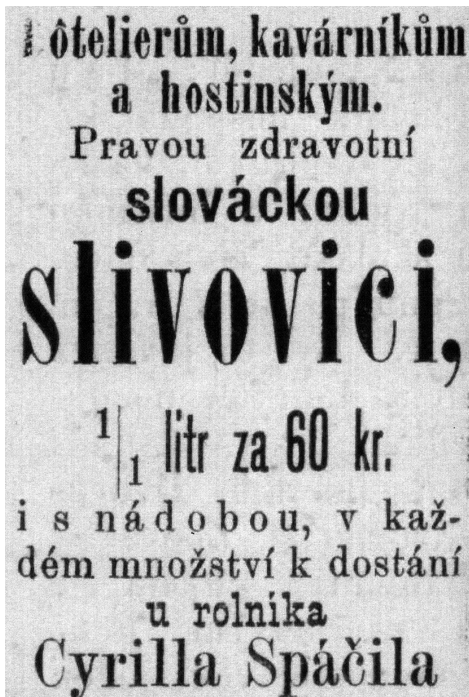
Jak prospívá podle lékařů Uherskohradištské nemocnice slivovice, potažmo jiná lihovina z ovoce zdraví člověka?

MUDr. Jiří Březina, primář porodnicko-gynekologického oddělení Uherskohradištské nemocnice: V roce 1753 (za Marie Terezie) byl zaveden Generální zdravotní řád pro Království české, v němž byly stanoveny požadavky, kterými se musí porodní báby řídit. Mezi desaterem byl třetí bod se zákazem požívání vína a jiných alkoholických nápojů. Bylo to zřejmě potřeba zdůraznit, protože se ví, že alkohol uvolňuje stres a tlumí pocit bolesti. Je uváděno, že zejména ve Slezsku bylo pít pálenky za porodu doporučováno a praktikováno. Rodilo se doma s porodní bábou, lékař se k porodu volal jen při komplikacích, protože byl až 4x dražší než porodní bába. A uvádí se, že lékař přicházející ke komplikovanému a dlouhotrvajícímu porodu nebyl někdy schopen rozpoznat, zda stupeň opilsti je vyšší u rodičky nebo porodní báby.

A ještě volně podle Neviditelného psa. Je rozdíl mezi hltm slivovice a zprávou o úmrtí tchyně? Není. Z počátku Vám to vyrazí dech, ale pak máte dlouho příjemný pocit.

MUDr. David Ondra, primář urologického oddělení Uherskohradištské nemocnice: Bylo prokázáno v nejrůznějších zatím nepublikovaných

výzkumech, že slivovice v malém množství léčí a ve velkém uzdravuje, a ačkoliv je často příčinou nejrůznějších psychických a fyzických problémů, bývá také jejich definitivním řešením. Způsobuje některé blahodárné optické klamy a v neposlední řadě urychluje hoření těla v krematoriu.

MUDr. Petr Sládek, předseda představenstva Uherskohradištské nemocnice, ORL lékař:

S kolegou doktorem Vlastimilem Pustinou se touto problematikou zabýváme již několik let. Dokonce se nám podařilo získat evropský grant na ověření účinnosti a využití preparátu SS52 (slovácká slivovice 52 stupňů) v ORL (ušní, nosní, krční) problematice. První výsledky této studie byly publikovány na Mezinárodním sympoziu ORL lékařů (zámek Světlav 2012). Naše studie se zaměřila na tři oblasti využití: 1. oblast zánětu krku – zde byla účinnost jednoznačně potvrzena. Doporučené dávkování kloktat 3x denně množstvím 0,5 ml, nevyplivovat, spolknout. Podávat do vymizení příznaků. 2. oblast ušního

zánětu – účinnost jednoznačně potvrzena. Kapat 3x denně 4 kapky, z ucha nechat volně vytéct, nevytlíkovat. Podávat do vymizení příznaků. 3. oblast ušních šelestů a závratí – zde musíme bohužel konstatovat, že se nám nepodařilo prokázat jednoznačný účinek, dokonce při větším množství podávání preparátu SS52 docházelo k nepředvídatelným záchvatům závratí a zmateného breptání.

MUDr. Irena Šnajdrová, primářka anesteziologicko-resuscitačního oddělení Uherskohradištské nemocnice: Využití slivovice na anesteziologicko-resuscitačních odděleních je zcela zásadní – ovšem zároveň i problematičké. Obzvláště lékaři na Slovácku či Valašsku si existenci tohoto moku nemohou vynachválit. A to jak při anestezii (perorální podání), tak při resuscitaci, kdy je zásadní silné aroma – příjemnější návrat do vědomí si totiž jen stěží dovedeme představit. Problémem je, že použití tohoto přípravku odmítají proplácet zdravotní pojišťovny!

**Já sám alkohol téměř nekonzumuji.
Piji jen proto, že to mým játrům dělá dobře na žaludek!**

SLIVOVICE A JEJ MÍSTO V ŽIVOTĚ STARÝCH MYJAFCOV IV.

Doteraz som písala o slivovici len v dobrom, ale keď sa jej konzumácia prehánala a ona ukázala svoju temnú stránku, narobila veľmi zla. V Bodnárovej Myjave o tom plamenne píše pán Dolinský:

„Samovraždy u nás páchajú najviac ľudia pálenkou zviklí a nenie pádu, kde by boli inú príčinu našli. Veľká nerest u myjavského ľudu sú bitky a telesné ublíženia, ktoré si mnohí a mnohí pri potyčkách a zvadách, najčastejšie v opilosti lebo pre nepatrné príčiny osobné, lebo majetkové, utržia. Podotknúť mi tu treba, že najviac bitiek je v dobe jarnej, pri počiatkoch poľných prác a na podzim, zvlášť keď sa sliviek hodne urodí a z nich prvá slivovica páli. Trpko je okolo srdca svědomitému pozorovateľovi, keď vidí, ako náš ľud hynie, zakrňuje telesne i duševne posobením nesmierného pitia alkoholických nápojov.“

Myjavská inteligencia sa snažila proti tomuto neduhu bojovať, ale väčšinou bez úspechu. Slivovica a jej pitie bolo rokmi hlboko zakorenené v myšliach ľudí. Vznikali rozne nedelne školy, čitateľské spolky a spolky miernosti, ktorých hlavným programom bol boj proti pitiu alkoholických nápojov. Spolok miernosti a triezvosti v Myjave vznikol na jar roku 1846 vo vlne, ktorú vyvolal Hurban založením spolku striedmosti v Hlbokom a vydaním spisu „Slovo o spolkoch miernosti“ (1846). Nových členov získali prostredníctvom roznych protialkoholických brožúr a básničiek. Z tohto obdobia

pochádza aj keramika s protialkoholickou tematikou, ktorá sa nachádzala skoro v každej domácnosti. Myjavský spolok miernosti a triezvosti mal úplnú abstinenciu a zanechanie kartárstva ako podmienku pre členstvo v spolku. Každý člen smel kontrolovať všetkých ostatných. Medzi prvých patrili predstavitelia mesta a všetka školou povinná mládež. Členstvo spečatili slávnostnou prisahou a sľubom, ktorého text znel:

„...pálenčenej otravy ani neobližnem, ani druhému nepodám, ani po nu do krémy nepójdem.“

Spolok zanikol počas revolúcie 1848-1849. V roku 1851 bol zaznamenaný pokus myjavskej inteligencie o jeho znovuzrodenie. V národných ani mravných programe však veľa nedocielil. Jeho zakladateľmi boli páni Martěšik, Hajnóci, rímskokatolícky farár Kýška, pravotár Gustav Valášek. Jeho členovia aj po odprísahaní úplnej abstinencie chodievali piť na Turú Lúku do Jajkešovej krčmy alebo k židovskému cintorínu, ktorý sa nachádza hneď za hranicami myjavského chotára. Cítili sa nevinne, lebo odprísahalí abstinenciu v Myjave, a pilo na Turej Lúke.

V 19. storočí bojovali proti alkoholizmu aj v roznych spolkoch formou prednášok. V dvadsiatych rokoch 20. storočia vzniklo silné abstinentné hnutie. K 75. narodeninám (1925) prezidenta T. G. Masaryka pripravili jeho stúpenci letáčky s abstinentným sľubom a svojim podpisom sa mali školy, úrady, mestá zaviazat k úplnej abstinencii. Na túto

výzvu odpovedala aj myjavská meštianska škola počtom 56 podpísaných a obyvatelia miestčka, kde vznikla aj miestna pobočka Československého abstinentného zväzu na Slovensku, počtom činných členov 13 a prispievajúcich 8.

Od roku 1977 pracoval spolok abstinentov v Brezovej pod Bradlom, zásluhou Dušana Vrábliku. Do tohto terapeutického spolku dochádzali aj Mijafci. Keďže ku koncu ich chodievalo viac ako Brezovanov, v roku 1989 vznikol spolok abstinentov aj v Myjave. Činnosť spomenutých spolkov bola podobná. Proti alkoholizmu bojovali organizovaním roznych prednášok, kultúrnych a športových podujatí. Stretnutí sa zúčastnili nielen členovia, ale aj ich rodinní príslušníci, ktorí im tak veľmi

pomáhali. Medzi členmi spolku bolo veľa vyličených alkoholikov, ale i takých, ktorí liečenie neboli, a dá sa povedať, že ich pred tým zachránilo práve členstvo v spolku.

Na liečenie alkoholizmu existovali aj rozne recepty. Jedným z najzaručenejších bola liečba smradom. Ženy verili, že ak dajú do každého jedla, ktoré mužovi predložia, pár kvapiek slivovice, jej zápach sa mu sprotiví a prestane piť.

Kvôli alkoholu sa v Myjave udialo moc nešťastí, dotýkajúcich sa nielen jednotlivcov, ale aj celých rodín. Dnes to nie je iné. Dochádza k renesancii pálenia načierno. Väčšina ľudí, ktorí sa ocitnú v zložitej životnej situácii, nemajúc pevnú vôľu, osobné záujmy, možnosť seberealizácie ľahko podľahne...

KRÁLÍK NA TRNKOVÉ OMÁČCE

600g králíčího hřbetu
200g králíčího ořezu
100g kuřecího masa
2 vejce
2 dl smetany
Sůl, pepř
100g černé houby
2 ks bránice
80g pršutu (plátky na zabalení)
krájená petrželka
Na trnkovou omáčku:
200g trnkových povidel
100g rajského protlaku
100g cukru
2 dl červeného vína
40g nastrouhaného perníku
5 cl trnkové pálenky
80g sušených švestek
1 pomeranč (na chipsy)

Postup:
Králíčí hřbet vykostíme, rozřízneme na čtyři porce. Z ořezu a kuřecího masa připravíme fáš, přidáme smetanu, pokračené černé houby, vejce, osolíme, opepříme. Pokud je směs příliš řídká, pokrájíme rohlík na kostičky a podle potřeby přidáme. Směs dáme na válečky masa, které jsme mírně rozklepali, uděláme závitek, vše obalíme pršutem a ještě přebalíme bránicí. Pečeme v troubě za stálého podlévání doméčka (asi 30 minut na 180 st. C). Mezitím na mírném ohni rozehřejeme v kastrolku cukr, přidáme protlak, trnková povidla, zalijeme vínem a provaříme. Omáčku zahustíme strouhaným perníkem, trochu osolíme a nakonec nalejeme pálenku. Při podávání králíka zdobíme sušenými švestkami a pomerančovými chipsy. Efektivní je švestky plnit mandlemi.

KOLÁČ NA MANDLOVÉ NÁPLNI SE SLIVOVICÍ

230g másla, vychlazeného, nasekaného na kousky
100g moučkového cukru
Špetka soli
350g polohrubé mouky
4 žloutky
Lžička nastrouhané kůry z biocitronu
1 lžice slivovice
Na mandlovou náplň:
200g mletých mandlí
100g krupicového cukru
150g másla
2 vejce a bílek
1 lžice slivovice
Na švestkovou náplň:
1kg švestek, vypeckovaných a přepůlených
80g meruňkového džemu
2 lžice slivovice

Postup:
Na těsto smíchejte špičkami prstů nasekané máslo, cukr, špetku soli a mouku. Přidejte žloutky, citrónovou kůru, slivovice a rychle zpracujte soudržné těsto. Pokud se nespojuje, přidejte trochu studené vody. Zabalte do potravinářské fólie a dejte na hodinu odpočinout do chladničky. Těsto můžete připravit i den předem. Na mandlovou náplň utřete všechny přísady do hladka. Troubu předehřejte na 190 st. C. Rozválejte těsto a vložte jím plech s vyšším okrajem. Navrch natřete mandlovou náplň, na ni rozložte švestky a dejte do trouby péct na 45-50 minut dozlatova. Mezitím v kastrůlku rozehřejte meruňkový džem, stáhněte z plamene, vmíchejte do něj slivovici a směsí potřete ještě horký, upečený koláč. Nechte vychladnout a podávejte.

Magdalena Dobromila Rettigová.

Z PRVNÍ REPUBLIKY

OPSÁNO

HI, HI, HI - CHA, CHA, CHA

Snob. „Je nafoukaný... Tu bouli mu prý udělali lahvi od šampaňského.“ (Ecco).

DENNÍ ZPRÁVY

Valašská dupárna

Hospoda v lidovém slohu valašském bude zřízena na sokolské slavnosti 1. července 1906 v parku na Střelnici v Uh. Hradišti. Obslouží Vás tu milerád ochotný bača se svou družinou pravým „moravským“ a o veselost nebude zde také nouze. Postará se o ni známá valašská hudba Pelárova; pro tancechtivě upravena bude „dupárna“.

Z Napajedel

Z Napajedel (pův. dopis), 27. ledna 1886. Ples čten.-záb. Spolku vydařil se ku všeobecné spokojenosti. Návštěva nebyla sice velická jako loni (snad pro méně pohodlné počasí?), přece však četná a čestná. Abychom návštěvu blíže označili, jmenujeme především hosty z Malenovic a okolí našeho, veškeru inteligenci, členy spolku, mezi nimiž jmenujeme starostu městečka p. Jos. Filu, z rolnictva jedinou rodinu p. F. Večeřovu. O vyzdobení sálu mají zásluhu členové výboru pp. K. Kleveta a J. Kafka. Hudba (vojenských vysloužilců) byla tentokrát ze všech dosavadních nejlepší. Kuchyň pí. Balcárkové byla jako vždy i tentokrát v každém ohledu výborná a pivo dobré. Ku konci připomínáme zvláště četnou návštěvu dám a statečných tanečniců, a že se vše jak náleží bavilo až do raních červánků.

Vyměnili si ženy

Novorosijskij Telegraf nám píše: Sedláci Strateníkov a Burilin se vraceli poněkud podnapilí z dobytčího trhu. Na cestě zastavili se tito bodří mužové ještě v místním šenku. Zde se dohodli na směnném obchodu. Strateníkov vymění svoji osklivou ženu Afanasju za hezkou Burilinovu Tatá-

nu. K tomu přidá ale své dva nejkrásnější býky. Když se vrátí domů výměnu provedli. Spolužití však netrvalo dlouho. Ženy předaly celou záležitost soudu. Ten se zabýval především kvalitou býků a prohlásil výměnu za neplatnou. Oba mužové se odvolali ke krajskému soudu v Jalisavetgradě a trvají na své dohodě.

Z Černé Hory

Kníže Černé Hory Nikita vydal závazný pokyn: Každý kdo spáchá sebevraždu budiž za bezectného považován. Není hodno Černohorce, aby takový čin spáchal, protože právo toto má jedině bůh. Každý, kdo tento čin spáchá, bude k smrti odsouzen a 24 hodin na šibenici pověšen. Život je možno dobrovolně pouze v boji za vlast obětovat!

Ze soudní síně

Jan Brhel, ženatý nádeník, trestaný již za krádež kozy, necítí se vinným. On žije se svým spolubydlicím Kadlecem v dobrotě a přátelství. Otrávené kořalky mu proto nepodal. Sklenici poznává, ale nic otráveného v ní nebylo. Kadlec ale namítá, že po jednom hltnutí podané kořalky mu bylo nevolno. Proto když odjel svázet řepu, dal si několik hltů svojí borovičky doma vyrobené. Byl pak krátce úplně zdrav, ihned mu bylo lépe. Pak se však nevolnost opět dostavila, jakoby se mu kámen v těle převaloval. Ve své výpovědi uvaluje podezření z děsného činu na Jana Brhela. Ve stáji je dosti otrušíku na trávený potkanů. Co když byl použit? Kadlec jest churav, sotva se drží na nohou, k výsledku musí ho vodit soudní sluha. Přeličení bude pokračovat následující týden

Z DOMOVA

KOMISE

Výsledky koštu

Společnost přátel slivovice ČR – sekce abstinentů

2. jemnost – posuzuje se hmatem
3. řetázek – čím větší, tím lepší. Pro objektivitu hodnocení měřiti šuplrou
4. zvuk – lahodnost zvuku překontrolovati při nalévání do demižonu
5. celkový dojem – jemným hedvábným šátečkem možno navlhčiti slivovicí rty.

Výhodnocení:

1. místo ct. pan Václav Pulkrábek – slivovice kroměřížská lihoprostá. Vypáleno v domácí páleníci J. Kachlíka.
2. místo ct. pan Tomas von Mühlenbach – dovoz ze zahraničí emíráta Targustain.
3. místo ct. pan Jiří Severin, osada Kržle – vzorek nedodán.

Vítěz získal ručně malovaný sousrealistický obraz Mistra Targuse z dílny RUMOL s názvem *Vincent van Gogh vyplňuje daňové přiznání*. Další ocenění získali předkupní právo na obraz z téhož uměleckého družstva, který si ovšem musí sami zaplatit.

V ŠENKOVNÁCH, PALÍRNÁCH A HOSTINCÍCH SESBÍRANÉ (4. část)

Kdysi jsem chtěl sbírat lidové písně. Stejně jako moji kolegové K. J. Erben, F. Bartoš, F. Sušil, L. Janáček, Jiří Pavlica, Žuzana Lapčíková, Karel Pavlišník a další. Je však vysbíráno. Tak jsem začal sbírat citáty a výroky našeho valašsko-slováckého lidu v místech mu nejpřirozenějších.

Hospoda Pod Břestickou skalou

Statný organizátor turistického pochodu, sportovec už na první pohled. Po několikáté štamprli slivovice zvolá s prorockým zanícením v hlase:
„My lidé žijící pod majestátným hradem Buchlovem jsme zvláštní, ojedinelý druh. My totiž nemáme játra.“

Hospoda Na Špici Staré Město

„Joža měl včera velikou smolu,“ praví jeden ze staroměstských usedlíků. Jak jel na motocyklu, tady z hospody, tož ho chytili. A dali mu dýchnout. On vzal přístroj do ruky a jak byl zvyklý z hospody, chtěl se z něho napít. A už ho měli. Veliká smola.“

Hospoda Kvítkovice

V rožku sedí zadumaný osamělý a zjihlý místní štamgast. Smutek ve tváři. Když si přisednu, zrovna zaznívají z místního kostela zvuky zvonu. Samotář si sám pro sebe brble: „Dnes má pohřeb Franta. Byl to dobrý kamarád. Měl bych mu jít na ten jeho pohřeb. Ale nejdu. Šak on už mně také nepůjde.“

Pálenice Halenkovice

Strýc Blaža je stálý optimista, nic ho nerozhází. Má pozitivní vidění světa. Odskočil si do pálenice, suší seno, a chce okoštovat vzorek z letního pálení.
K senu má laskavý vztah. Když je pěkně a svítí sluníčko: „To je pěkné počasíčko, to bude krásné senečko, jako pepř jemné.“
Když do sena zaprší jako minulý týden: „To bude letos dobré senečko, deštiček všec-ku nadbytečnou hořčinu vytáhne. To bude senečko!“

Vinný sklep Paňháje Kudlovice

Strýc Franta vzpomíná na odkaz naší stařenky Pepiny. Připomíná také shodu té dáv-
né citace s prací některých našich politiků.
Ten odkaz zní: „Život chlapci je jiný než si myslíte. Podívejte sa na strýca Sukupa. Nikdy nic pořádně nedělal a dycky měl za co pít!“
(Strýc Sukup funkcionoval na obci v letech 1952-60.)

ŠČEGLIVÉ PÍSNĚ

Tyto písně, kterým na Horňácku říkají ščeglivé, vznikaly nad skleničkou a v dobré náladě.

1. Když sem šel na hůru pro hrable, viděl sem dědávka na babě.
Co to dědávka co to děláte, že vy tů ritečků hýbáte.

2. Má milá rozmilá roztahni kolena, pusti ňa mezi ně budeme rodina.

3. Na kopcu stála, pěkná sa zdála jako květ. Když sem k ní přišel, sopel jí visel po loket.

4. Jakživa sem neviděla takového ptáčka, měl velikú holú hlavu, žádného zobáčka.

Do not zapsal Ivan Kučera.

B. B. BUCHLOVAN

(21. 4. 1885 Tučapy – 9. 9. 1953 U. Hradiště)

Při jedinečných, široko daleko známých kvalitách slovácké slivovice působí údiv, když propagace slivovice, určená pro export do Britska a USA a řízená z Prahy, vypraví do světa anglické letáky, v nichž zaměňuje Slovácko za Valašsko! Slavná je valašská borovička, ale není nad slivovici ze Slovácka. Ale ovšem, již kdysi Joža Uprka se případně vyjádřil o znalostech „západních Slovanů“, jak říkal Pražanům, o znalostech ve víně a slivovici!

100 Kč odměny

dám tomu, kdo mi svým vlivem
dopomůže k místu komerčního
rady neb jinému, alespoň stejně
honorovanému. Značka: „Vy-
učení holič“ do adm. t. l.

ZDARMA

pronajmu letní byt tomu, kdo se
věnuje péči a výchově mých de-
vít dětí. Při naléhavé potřebě
malá pomoc na poli a ve chlévě
žádoucí. Zn.: „Veselé a zdravé
prázdniny“.

1.000 rad a nápadů!

MUZEUM LIDOVÝCH
PÁLENIC

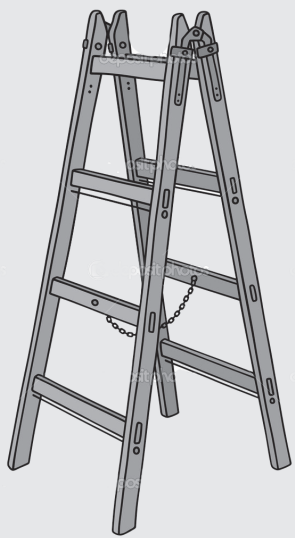
Stálá expozice unikátů na výrobu destilátů
dílny kutilů moravsko-slovnského pomezí.

Vlčnov, čp. 65, Vlčnov, 687 61
přívodce: 733 621 063, 733 621 054
e-mail: info@slovackemuzeum.cz

Před výletem navštivte náš web:
www.slovackemuzeum.cz
Otevírací doba:
duben–říjen
pondělí–pátek 9.00–17.00
(po předchozím objednání)
sobota a neděle 13.00–17.00
(bez nutnosti předchozího objednání)

STRANA 7

HDP stoupá!

KUPUJTE ŽEBŘÍKY,
ŽIVOTNÍ ÚROVEŇ ROSTE
JÁCOB & SYN

KAŠAVA

oficiální stránky obce

HUDGAJ KAŠAVA

Hudecké a gajdošské slavnosti

13. 9. 2015 14.30 hodin
v prostorách vedle Obecního domu

Vystoupí: *heligonkáři z Těrchovej,*
Kašavští pištci, ukázka hry na valašské trúby, gajdoši,
hudecké skupiny z moravsko-slovenského pomezí a další
Hlavní host festivalu: *Vlasta Grycová*

TELEGRAFICKY

RED.

POKUS O PŘEV RAT!

Věčný kverulant Emanuel Kachnička odjíždí opět neuspokojen z valné hromady našeho listu. Již po několikáté neuspěl z pokusem o převzetí majoritního podílu v akciové společnosti vlastníci Lihové noviny.

Emanuel Kachnička.

ZA HUMNY

TOMÁŠ HARABIŠ

Z Valašska

Marně se snažím rozpomenout na nějakou zemi či národ, který jsem při svých toulkách po světě navštívil a který by neměl nějaký svůj „národní“ alkoholický nebo aspoň nealkoholický nápoj. Nápoj, který ho provází jeho dějinami, nápoj, který šíří jeho slávu a věhlas ve světě, nápoj, kterým se honosí před svými přáteli a který nesmí chybět u žádné oslavy či významnější příležitosti. Dobré pití je součástí národní identity každého pořádného národa. Skotská whisky neodmyslitelně patří ke kultuře a symbolům skotského lidu. Při popíjení lahodného „irish creamu“ mě prostupuje stejné teplo jako ve vyhřátém kamenném srubu za irského sychravého počasí. Vodka mi připomene Rusko a sever Evropy, metaxa či ouzo zase prosluněné Řecko a jeho taverny. Nemusíme však chodit vůbec

daleko. Odpověď „good beer!“ je nejčastější reakcí cizinců, když jim sdělíte odkud jste. „Vino!“ odpoví vám Čech, když se ho zeptáte, co si představí, když se řekne jižní Morava. Dobré pití prostě funguje jako nejlepší reklama, boří bariéry a sblízuje kultury a národy.

Nepochybuji o tom, že když se v České republice řekne slivovice, většina dotázaných si ji spojí s Valašskem nebo se Slováckem. Co však naši evropští spoluobčané a některé zámořské národy? Přes všechnu osvětu a propagaci, kterou si Valašsko ve světě dělá, budou tápat. Nestojí však tento magický nápoj a lék, často nazývaný jako trnkové kapky, valašský penicilin či valašský ženšen, a jeho „duše“ za to, aby se o něm svět dozvěděl více? Ano, slivovice za to stojí!

Vyhlaška.

Okresní hospodářská jednota ve Val. Meziříčí, začne na svém kotlu koncem měsíce října páliti slivovici.

Zveme své členy, by se nejdéle do 10. října 1918 u jednatele Leopolda Christa v Rolnické záložně písemně neb ústně přihlásili. Přihlášky u finanční stráže nutno nejdéle do 15. října podati. Poplatek za pálení slivovice mají členové snižený na polovici.

Zároveň nabízíme P. T. rolnictvu pokud zásoba stačí, modrou skalici na moření obilí proti sněti.

SLOVÁCKU ČEST!

Jak a co se pilo ve Slovácké obci Trnávky? Dočtete se v humoristické knížce Jiřího Jílka U nás na Slovácku s podtitulem Od opice k člověku a zase zpátky, kterou v těchto dnech vydalo nakladatelství GRADA. Žádejte u svých knihkupců.

Kdo sto roků slivovici pije, bude dlouho žít.

Máte vypálené? Rádi koštujete?

ČTĚTE DOBRÝ DEN

www.ddk.cz

JEDINĚ SLOVÁCKÝ TÝDENÍK PŘINÁŠÍ PODROBNÝ PŘEHLED KOŠTŮ SLIVOVICE NA SLOVÁCKU
S ŘADOU REPORTÁŽÍ Z NEJZAJÍMAVĚJŠÍCH MÍST

DOBRÝ DEN S KURÝREM - NOVINY, KERÉ VONÍJÚ TRNKAMA

Vydavatel: Společnost přátel slivovice ČR ve spolupráci se Slováckým muzeem v Uherském Hradišti a slováckým týdeníkem DOBRÝ DEN S KURÝREM. Použité fotografie a reprodukce jsou z archivu Slováckého muzea. Za obsah ručí ct. pánové I. Frolec, J. Severin, T. Ježek. Grafická úprava: Ottobre 12, Uherské Hradiště. Vyšlo v létě roku 2015 v Uherském Hradišti.

Také na www.ddk.cz